

ביצד פרק שני יבמות

בה.

עין משפט גר מצוה

פ א ב ג ד מ"י פ"ב
המלכות טוטה הלה
יג ד טו"ש אה"ע פ"י יא
סעף א:

פ ד ה מ"י פ"י מהל'
גירושין הלה יב
סמג עשין נא טו"ש
אה"ע סמו"י סעף ג:

פ ה ו מ"י פ"ב מהל'
טוטה ה"ו וה"י
(טו"ש ע"ש סעף ו):

פ ז מ"י פ"י מהלכות
גירושין הלה יד
טו"ש ע"ש אה"ע סמו"י י
סעף ב:

פ ח מ"י פ"ג מהל'
גירושין הלה י
טו"ש ע"ש אה"ע סמו"י ז
סעף א:

פ ט מ"י פ"ב מהל'
עדות הלה ז סמג
לאון ר"ד טו"ש ח"מ
סמו"י סעף כו:

פ י מ"י פ"י מהל'
סמג לאון ר"ד
טו"ש ע"ש ח"מ סמו"י ד סעף
ב:

תום' חר מקמאי

בדבר מכוון של גנות
מפקינ' מבצע בדבר
מכוון דחוצפא לא
מפקינ' והתם איקניא
דלהפסידה כתובתה
צריכה התראה אבל אי
הדרא בה תהודי: תנן התם
המוציא [את] אשתו משום
שם רע משום נדר
לא יחזיר ואיבי לן
כנס מהו שירוצא ואסיק'
אינו מוציא ולא דמי
למחני' דנטען דהתם כיון
דנטען נטען אלוהי אלמה
לקליה הכא אמר קם
ביה בקלא וליחא איכא
מ"ד (מיהא) דהא מילתא
איכא דלישנא בתרא
הוא דקטבר טעמא מאי
שלא יהיו בנות ישראל
פרוצין בעירות ובגדרים
אבל ללישנא קמא דסבר
טעמא דמילתא משום
לקלולא אם אינו מוציא
כ"ש דאיכא לקלולא וכיון
דקליל כלישנא קמא אם
כנס מוציא וכ"כ הרמב"ד
ד"ל ואני אומר כיון (ב)
דאמרו לה בשעת פרושין
המוציא אשתו משום
ש"ד לא יחזיר (עלמא)
רואה מדברי הג' אלפס
פסק כלישנא קמא
דאמר דמשום לקלולא
הוא ופסק דכנס אינו

(א) נראה דל"ל כיון דלמחני'
ליה בשעת גירושין ההמוציא
אשתו וכו'.

טעמי דליתתא שריא דלא איתא דעבד אסורא אירכוסו הוי מירכס
ואם איתא דעבד אסורא ניהא ליה דליכול גרלה לר"י דהתם בלומרת
טמאה אני כי ממני' דהתם דעלה קאי ואפ"ה שריא מהנהו טעמי אבל
בלומרת טהורה אני שריא בלאו הנהו טעמי דהתם ואין לתמוה אמאי

שריא כיון שאומרת טמאה לה שיתא
לפניה חמייה דאסורא דלפי שרלו
חכמים שנתקללו הנשים ליתן עיניהם
באחר ורוב האומרות כן משקרות לכך
נראה להם להתמין: **הא בקלא**
דפסיק. ומיהו רב גופיה אית ליה
ל"ש קלא דפסיק ול"ש קלא דלא פסיק:
ואכתי מי דמי. צפסיק' שניס

ורבה בר (א) נחמן הו"ליתא מני הכא
צעל והכא (ב) צועל הכא אמור רבנן
וכו' ועד ולא הו"ליתא חד שניוא הו"ליתא
פירושו ורבה צ"ר נחמן הו"ליתא מני
וכיון דמני הו"ליתא והכא צועל והכא
צועל הו"ליתא ולא צית דין ואפ"ה קמני
במתני' ואם כנס יוציא ה"ה דהתם
בגיתין (דף מה): נמי אם כנס מו"לית
ויפה פשיט רבה צ"ר נחמן ומסיק ולא

היא כו' קס ציה צקלא דליתיה ומה
שאסור להחזיר אינו משום שצדוריס
העולם שאסורה לו משום שם רע
דהא סברי דקס ציה צקלא דליתיה
אלא משום לקלול או משום פרישות
כדלמרינן בגיתין ופשיט לר"י דהיא
היא מדמה אותה רבה צ"ר נחמן ו
לא היה יודע טעם זה דזהדיא מפרש
להנהו טעמי בהשולח (גיתין דף נו).
בצרייתא ו"ל דלא שמיע ליה אי"ג
אומר ר"י דרבה צ"ר נחמן יודע טעמי
דקלול ופרישות אבל סובר דכנס
יוציא מפני שהעולם אין יודעים הטעם
דקלולא ופשיט ליה אלף סובריס
שמחמת שם רע אסורה לו כיון שגירסה
ע"י כן ולכך אם כנס יוציא משום
רננה כמתמין דהכא ומסיק ולא היא
שיטעו העולם צוה כי יש חילוק גדול
צ"ן מתני' דהכא למתני' דהתם דהכא
אלמיה לקלא כו': **הכא איכא**
כתבא דתנן מה בין גמ כו'. ואע"ג
דלאצ"י בסוף פ"ב דגיתין (דף נג).
איידי דהך משה בח"ל מ"מ דייק שפיר
מניה דיש לסמוך על הכתב:

מת הרגתו הרגוהו. כיון דלפילו
צמת לא ישא את אשתו לא הוה
ר"ך למיתני הרגוהו ואפילו בהרגתו
לאחר נשוא ולא מני ליה אלף משום
ד' יהודה מפלגי צ"ן הרגתו להרגוהו:
הוא ואחר מצטרפים להורגו.

הקשה הר"ר חיים דבסוף פ"ק
דמכות (דף ו. ו) ושם פריך הרוג ונרבע
יציא משמע דהרוג ונרבע פסוליס
להעיד משום שונא והכא משמע דכשר

י"ל דלא משום שונא פסול נרבע התם אלף בנרבע לרזנוו איירי ומשום
רשע פסול אפילו לרבע דבסמוך דסובר לרזנוו נמי כשר מכל
מקום כשיש עדים שגרבע לרזנוו הוי כנמאל אחד נחין קרוב או
פסול וכי פריך בתר הכי הורג ורובע יציא פ"י יציאו על עצמם הוה
מצי למינקט נרבע דקאי ציה כיון דאיירי בנרבע לרזנוו אלף
משום

בעל הא דשרו רבנן לאינסובי לאחר לא עליה סמכינן: דאמר מר. צפרק האשה רבה (לקמן דף נא). היינו טעמא דעד אחד נאמן להשיא
אשה משום דהיא גופה דייקא עד שידועת שמת ודאי ואחר כך נשאת: **מז פן גט למיטה.** (ב) וכן לקמן דף קיח). תנן אף הנשים שאינן
נאמנות לומר מה צעלה בגון חמותה ויבמתה ואלה צעלה נאמנות להשיא גיטה וקף על פי שצריכות אחד בפני ככתב וצפני
נחתם ומה בין גט למיטה אלף שהכתב מוכיח ואלו עלה סמכינן כל כך: פלוני רבעני לאוסי כו' להורגו. את הרובע:
גולן

מנעלים הפוכים. פיהן למטה ודאי של נכרי הם והפכו כדי שלא יכיר
הרואה: **מקום מנעלים הפוכים.** ניכר מקום הפיכתן צעפר שמחת
המטה לשון מורי. לשון אחר מקום מנעלים מלא הפוך שבא ומלא את
מנעליה בנמוק שהוא רגיל לתת שלו ודאי נכרי צא לכהן ושם מנעליו

במנעלים הפוכים תחת המטה אמר רבי הואיל
ומכוער הדבר תצא מנעלים הפוכים ליחוי
דמאן ניגוהו אלא מקום מנעלים הפוכים
(תחת המטה א"ר הואיל ומכוער הדבר
תצא) והלכתא בוותיה דרב והלכתא בוותיה
דרבי קשיא הלכתא אהלכתא לא קשיא: **הא**
בקלא דפסיק הא בקלא דלא פסיק קלא דלא
פסיק וליכא עדים ברבי קלא דפסיק ואיכא
עדים ברב וקלא דלא פסיק עד כמה (ב) אמר
אביי דאמרה לי אם דומי דמתא יומא ופלא
ולא אמרן אלא דלא פסק ביני וביני אבל
פסק ביני וביני הא פסק ולא אמרן אלא דלא
פסק ביני וביני הא פסק אבל פסק מחמת יראה
מחמת יראה הוא (ב) ולא אמרן אלא דליכא
אויבים אבל איכא אויבים אויבים הוא
דאפקו ליה לקלא (ג) תנן התם ההמוציא את
אשתו משום שם רע לא יחזיר משום נדר לא
יחזיר שלח ליה רבה בר (א) הונא לרבה בר ר"ג
ילמדנו רבינו כנס מהו שיוציא א"ל תנינא
הנמטען על אשת איש והוציאה מתחת ידו
אע"פ שכנס יוציא א"ל מי דמי התם הוציאה
והכא הוציאה ורבה בר ר"ג מתניתין נמי
הוציאה תנן ואכתי מי דמי הכא בעל והתם
בוועל א"ל שפיר דמי אהרדי הכא אמור רבנן
ילא יכנס ואם כנס יוציא ה"ג אמרי רבנן
לא יחזיר ואם כנס יוציא ולא היא התם אלוהי
אלמיה לקלא הכא אמרינן קם ביה בקלא
וליתיה: **מתני'** יהמביא גט ממדינת הים
ואמר בפני נכתב ובפני נחתם לא ישא את
אשתו מת הרגתו הרגוהו לא ישא את
אשתו רבי יהודה אומר הרגתו לא תנשא
אשתו הרגוהו תנשא אשתו: **גמ'** טעמא
דממדינת הים דעליה קסמכינן אבל מא"י
דלאו עליה קסמכינן ישא את אשתו והא מת
דלאו עליה קסמכינן דאמר מר (א) אשה דייקא
ומינסבא וקתני לא ישא את אשתו התם ליכא
כתבא הכא איכא כתבא דתנן (ב) מה בין גמ

דומי **מאה.** חשדי העיר. ל"א דומי
דלא ידעי ודאי אלף אמרי בדדמי לשון
מורי: **משום נדר לא יחזיר.** וטעמא
מפרש התם שהשולח גטו' שם אשה אתה
אומר יחזיר שמת אמן וזו אלף חכס
לאחר שנסת ויתר לה נדרה ויאמר
המגרש אילו הייתי יודע שיש היתר
לנדר שגדרה אם היו נותנים לי מאה
מנה לא הייתי מגרשה שהייתה חציבה
עלי ציורת ועמאל זה מבטל גיטו
למפרע ועוקרו וצויה מן השני
ממזרים לפיכך אומרים לו ממחלה הוי
יודע שהמוציא את אשתו משום נדר
שגדרה לא יחזיר עולמית ואם היא
חציבה עליך לא זכנס היתר לנדרה
ואי מגרש לה מהשתא ודאי שגדרה
היא עליו ותו לא מצי עקר (לה) גיטה
בדברי שקר: **משום שם רע.** שילא
עליה לא יחזיר כדפרישית טעמא שמת
מנשא לאחר ואל קול על הלכה הראשון
ששקר היה ויתחרט המגרש ויאמר
אילו הייתי יודע שכן הוא כו': **כנס**
משום שיוציא. אם החזירה מהו שכופנו
להוציא: **פנינא הנטען כו'.** והתם
נמי מפקיעה' בעצלה דכיון דהוציאה
משום שם רע ניגלה דעתו שהקול אמת
וגאסרה לו כי הוי דאסרין לה הכא
משום שהחזיק זה הקול כשכנסה:
הסם הוציאוהו. צ"ד שבאו עדי טומאה
ואסורה לצועל מה"ת: **הכא הוציאה.**
והאי דלא יחזיר דרבנן הוא: ורבה צר
נחמן מהני' נמי הוציאה סנן. בלא
עדים הלכך לא אסורה לצועל אלף
משום לות שפתיס מדרבנן ואפ"ה
קתני יוציא: **ואכתי מי דמי הכא צעל.**
החזירה ואין דבר זה מגונה הוא: **הסם**
צועל. כונס ודבר מגונה הוא: א"ל
שפיר דמי להדרי. דהכא והכא מדרבנן
הוא: **ולא היא הסם.** הוא כשכנס
צועל אלוהי אלמיה לקול הראשון
שאתם היה הלכו אלף הכא כשהחזירה
צעל בטויל צטליה לקלא דלמרינן
מדעהחזירה קים ליה צקלא חזר וצדק
צקול ראשון של שם רע ומלא שאינו:
מתני' המציא גט ממדינת הים.
ר"ך שראמר בפני נכתב ובפני נחתם
וטעמא מפרש בגיתין (דף נג.) לפי

דומי. משל. כמו (דומה
כז) לא יצא נדר (דומה
דומ"ק יח). **משום שם**
רע. שילא עליה לנדר
זנות (גיתין כה). **משום**
נדר. שגדרה ואמר אי
פשי צעלה נדרית (עלמא)
לא אפילו (עלמא). **הסם**
דברים נדחים או הנדר
המירו חכס (גיתין כה):
מפרש בנמכת גיתין (כו).
הוי טעמא, איכא ליה
משום לקלולא, לא אמרי
אומרי יחזיר שמת אמן
ומנשא ומנשא שם רע שאינו
שם רע, או נדר שפיר
ע"י חכס ומתקלולא זה
ואומר אילו הייתי יודע
שכן הוא, אפילו נותני
לי מאה מנה לא הייתי
מגרשך, לפיכך אומרים לו
הוי יודע שהמוציא את
אשתו משום שם רע או
משום נדר לא יחזיר, ואם
החזירה היא עליך לא תחזיר
להוציאה, ואי אתו לא
לקלול לא מהיתם שרי
יודע שהאשה עליו ולא חש
לנדרק את הדבר, ואיכא
למ"ד כדי שלא יהו גנות
יסבאל פרישות בעריות
וגניעות (כתובות עה).
מה בין גט למיטה.
דאמר צפ"ר דגיתין (כב)
אף הנשים שאין נאמנות
לומר מה צעלה, נאמנות
להשיא גיטה ממדינת הים,
ואע"פ דעליה סמכינן
לדמיכות לומר בפני נכתב
ובפני נחתם, שהכתב
מוכיח. וסמכינן עיקר
אכתא (לקמן דף י). פלוני
רבעני. נמשכב וזכר,
לאוה"ס. על כרחו, הוא
ואחר מצטרפין להורגו,
הנרבע הזה כשר להשיא
עליו ואם יש אחר עמו
הנרבע על פיהם
(שנהדרין ט).

שאין צדיקים לשמה: **לא ישא את אסור.** הואיל ואדיוצוריה סמכינן:
מש הרגתו הרגוהו לא ישא את אסור. הואיל ועל עדותו היא נשאת
איכא לות שפתיס שמת עיניו נתן צה והעדי שקר. אבל לאחר נשוא
דאשה נשאת צעד אחד: ר' יהודה אומר הרגתו לא תנשא אסור. אפי'
לאחר על פיו לפי שהוא משיס עצמו רשע והתורה אמרה אל תשם
רשע עד: הרגוהו **השוא אסור.** לאחר ובגמרא' צעי טעמא:
גמ' אל מריך ישראל. המציא גט מארץ ישראל אין ר"ך לומר בפני נכתב ובפני נחתם: **דאמר מר.** צפרק האשה רבה (לקמן דף נא). היינו טעמא דעד אחד נאמן להשיא
אשה משום דהיא גופה דייקא עד שידועת שמת ודאי ואחר כך נשאת: **מז פן גט למיטה.** (ב) וכן לקמן דף קיח). תנן אף הנשים שאינן
נאמנות לומר מה צעלה בגון חמותה ויבמתה ואלה צעלה נאמנות להשיא גיטה וקף על פי שצריכות אחד בפני ככתב וצפני
נחתם ומה בין גט למיטה אלף שהכתב מוכיח ואלו עלה סמכינן כל כך: פלוני רבעני לאוסי כו' להורגו. את הרובע:
גולן